

۲۰ / ۱۱ / ۱۳۸۱

وزارت اطلاعات و فرهنگ
جمهوری اسلامی ایران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد کرمان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه آموزشی مدیریت

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی

۱۳۸۱ / ۱۱ / ۲۰

عنوان:

بررسی رابطه صفات شخصیتی و انگیزشی مدیران
با ارزیابی آنان از میزان موفقیتشان در
سازمانهای دولتی شهر کرمان

سازمان نظامی و اداری
تعمیرات و نگهداری

استاد راهنما:

دکتر محمدحسین متقی

استاد مشاور:

دکتر حسین محبی

۴۵۴۴۷

نگارش:

ملیکه بهشتی فر

سال تحصیلی ۸۰-۱۳۷۹

موضوع:

بررسی رابطه صفات شخصیتی و انگیزشی مدیران با ارزیابی آنان از میزان موفقیتشان در سازمانهای دولتی شهر کرمان

توسط:

ملیکه بهشتی فر

پایان نامه:

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته و گرایش:

مدیریت دولتی

از این پایان نامه در تاریخ ۱۳۸۰/۷/۲۶ در مقابل هیئت داوران دفاع به عمل آمده و با نمره ۱۹ مورد تصویب قرار گرفت.

اعضای هیات داوران

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر محمد حسین متقی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر حسین محبی

استاد داور:

جناب آقای دکتر مسعود پورکیانی

استاد داور:

جناب آقای دکتر محمد قزلایاغ

سرپرست کمیته تحصیلات تکمیلی

دکتر محمد زاینده رودی

مدیر گروه آموزشی کارشناسی ارشد

دکتر محمد حسین متقی

تقدیم به:

پدرم

به پاس عاطفه سرشار از عشق و محبت بی دریغتان، هرچه دارم
از آن شماست و هرچه کردم برای شماست. آنچه به دستان پرمهرتان
می‌سپارم تحفه‌ای است ناچیز به پاس سالهای صبوریتان.

مادرم

که فروغ نگاهش و گرمی کلامش و روشنایی رویش، سرمایه‌ی جاودانی
زندگی من است. با دلی مالا مال از عشق و محبت چکیده‌ای از
آموخته‌هایم را تقدیمش می‌کنم که صفحه‌صفحه آن چیزی جز
عشق و سپاس نیست.

همسرم

که وجود پرمهرش مایه امید و دلگرمی و دست یاریگرش آشناترین
و صمیمی‌ترین دست یاری در زندگیم بوده است.

تقدیر و تشکر:

به منظور انجام این تحقیق، لازم می‌دانم از استاد فرزانه

جناب آقای دکتر محمدحسین متقی

که با راهنمایی‌های ارزنده خویش در کلیه مراحل انجام این تحقیق

یاریگرم بوده‌اند و همچنین از

جناب آقای دکتر حسین محبی

که با دقت و حوصله، مشاوره لازم را ارائه فرمودند، تشکر و

قدردانی نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: بیان مسأله
۱	مقدمه
۲	موضوع تحقیق
۲	فرضیات تحقیق
۴	هدف تحقیق
۵	ویژه کردن موضوع
۶	اهمیت تحقیق
۷	تعاریف و مفاهیم
۱۱	خلاصه

فصل دوم: پیشینه کاوی

۱۲	مقدمه
۱۳	تعریف شخصیت
۱۵	تئوریهای شخصیت
۱۵	الف - گوردن آلپورت
۱۶	ب - ریموند کتل
۱۷	صفات و ویژگیهای شخصیتی
۲۲	عوامل تعیین کننده شخصیت
۲۳	الف - تعیین کننده ها
۲۵	ب - مراحل رشد
۲۶	ج - صفات

صفحه	عنوان
۲۷	تعریف انگیزش
۲۸	تئوری های انگیزش
۲۸	الف - تئوری سلسله مراتب نیازهای مازلو
۳۰	ب - تئوری نیازهای مک کللند
۳۱	ج - نظریه دو عاملی هرزبرگ
۳۲	د - رویکرد انسان‌گرایی کارل راجرز
۳۳	صفات و ویژگیهای انگیزشی
۳۷	خواص اساسی انگیزه‌ها
۳۹	تعریف موفقیت
۴۰	ویژگیهای موفقیت طلبان
۴۱	ویژگیهای افراد موفق
۴۶	خلاصه

فصل سوم: روش تحقیق

۴۷	مقدمه
۴۷	روش تحقیق
۴۷	جامعه آماری و حجم نمونه
۴۸	ابزار جمع‌آوری داده‌ها
۴۹	روایی و اعتبار ابزار سنجش
۵۰	محدودیت تحقیق
۵۱	روش تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها
۵۱	خلاصه

فصل چهارم: یافته‌های تحقیق

۵۲	مقدمه
۵۳	جداول و نمودارها

فصل پنجم: نتیجه‌گیری، بحث و بررسی و پیشنهادات

۱۴۷	مقدمه
۱۴۷	نتیجه‌گیری
۱۴۷	الف - نتایج اصلی
۱۵۱	ب - نتایج فرعی
۱۵۲	بحث و بررسی
۱۶۶	پیشنهادات
۱۶۶	خلاصه

منابع

۱۶۷	منابع فارسی
۱۷۴	منابع انگلیسی

پیوست‌ها

پیوست شماره ۱- پرسشنامه

پیوست شماره ۲- روایی پرسشنامه

پیوست شماره ۳- اعتبار پرسشنامه

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۵۳	جدول ۱-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی سن مدیران
۵۴	جدول ۲-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی سابقه کار مدیران
۵۵	جدول ۳-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی میزان تحصیلات مدیران
۵۶	جدول ۴-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی هوش مدیران
۵۷	جدول ۵-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی ابتکار مدیران
۵۸	جدول ۶-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی توانایی سرپرستی مدیران
۵۹	جدول ۷-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی اعتماد به نفس مدیران
۶۰	جدول ۸-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی وابستگی مدیران با کارکنان
۶۱	جدول ۹-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی قاطعیت مدیران
۶۲	جدول ۱۰-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی مردانگی مدیران
۶۳	جدول ۱۱-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی بلوغ و کمال مدیران
۶۴	جدول ۱۲-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی نیاز به پیشرفت حرفه‌ای مدیران
۶۵	جدول ۱۳-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی نیاز به خود شکوفایی مدیران
۶۶	جدول ۱۴-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی نیاز به قدرت مدیران
۶۷	جدول ۱۵-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی نیاز به پاداش مالی مدیران
۶۸	جدول ۱۶-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی نیاز به امنیت شغلی مدیران
۶۹	جدول ۱۷-۴- توزیع فراوانی و درصد فراوانی موفقیت مدیران
۷۰	جدول ۱۸-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با صفات شخصیتی

- جدول ۱۹-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با صفات شخصیتی ۷۲
- جدول ۲۰-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با هوش ۷۴
- جدول ۲۱-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با ابتکار ۷۶
- جدول ۲۲-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با توانایی سرپرستی ۷۸
- جدول ۲۳-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با اعتماد به نفس ۸۰
- جدول ۲۴-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با وابستگی با کارکنان ۸۲
- جدول ۲۵-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با قاطعیت ۸۴
- جدول ۲۶-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با مردانگی ۸۶
- جدول ۲۷-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با بلوغ و کمال ۸۸
- جدول ۲۸-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با نیاز به پیشرفت حرفه‌ای ۹۰
- جدول ۲۹-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با نیاز به خودشکوفایی ۹۲
- جدول ۳۰-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با نیاز به قدرت ۹۴
- جدول ۳۱-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با نیاز به پاداش مالی ۹۶
- جدول ۳۲-۴- ضریب همبستگی اسپیرمن بین موفقیت با نیاز به امنیت شغلی ۹۸
- جدول ۳۳-۴- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس ۱۰۱
- جدول ۳۴-۴- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های مختلف سنی ۱۰۱
- جدول ۳۵-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات شخصیتی در رده‌های مختلف سنی ۱۰۲
- جدول ۳۶-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات انگیزشی در رده‌های مختلف سنی ۱۰۲
- جدول ۳۷-۴- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس ۱۰۴

عنوان	صفحه
جدول ۳۸-۴- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های مختلف سابقه کار. ۱۰۴	
جدول ۳۹-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات شخصیتی در رده‌های مختلف سابقه کار. ۱۰۵	
جدول ۴۰-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات انگیزشی در رده‌های مختلف سابقه کار. ۱۰۵	
جدول ۴۱-۴- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس. ۱۰۷	
جدول ۴۲-۴- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های مختلف تحصیلات ۱۰۷	
جدول ۴۳-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات شخصیتی در رده‌های مختلف تحصیلات. ۱۰۸	
جدول ۴۴-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه صفات انگیزشی در رده‌های مختلف تحصیلات. ۱۰۸	
جدول ۴۵-۴- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس. ۱۱۰	
جدول ۴۶-۴- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۳	
جدول ۴۷-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه هوش در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۴	
جدول ۴۸-۴- میانگین‌ها و اختلاف میانگین‌ها برای آزمون HSD توکی. ۱۱۴	
جدول ۴۹-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه ابتکار در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۵	
جدول ۵۰-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه توانایی سرپرستی در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۵	
جدول ۵۱-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه اعتماد به نفس در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۶	
جدول ۵۲-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه وابستگی با کارکنان در رده‌های مختلف سنی. ۱۱۶	

عنوان	صفحه
جدول ۴-۵۳- تحلیل واریانس برای مقایسه قاطعیت در رده‌های مختلف سنی	۱۱۷
جدول ۴-۵۴- تحلیل واریانس برای مقایسه مردانگی در رده‌های مختلف سنی	۱۱۷
جدول ۴-۵۵- تحلیل واریانس برای مقایسه بلوغ و کمال در رده‌های مختلف سنی	۱۱۸
جدول ۴-۵۶- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پیشرفت حرفه‌ای در رده‌های مختلف سنی	۱۱۸
جدول ۴-۵۷- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به خودشکوفایی در رده‌های مختلف سنی	۱۱۹
جدول ۴-۵۸- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به قدرت در رده‌های مختلف سنی	۱۱۹
جدول ۴-۵۹- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پاداش مالی در رده‌های مختلف سنی	۱۲۰
جدول ۴-۶۰- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به امنیت شغلی در رده‌های مختلف سنی	۱۲۰
جدول ۴-۶۱- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس	۱۲۳
جدول ۴-۶۲- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های مختلف سابقه کار	۱۲۶
جدول ۴-۶۳- تحلیل واریانس برای مقایسه هوش در رده‌های مختلف سابقه کار	۱۲۷
جدول ۴-۶۴- میانگین‌ها و اختلاف میانگین‌ها برای آزمون HSD توکی	۱۲۷
جدول ۴-۶۵- تحلیل واریانس برای مقایسه ابتکار در رده‌های مختلف سابقه کار	۱۲۸
جدول ۴-۶۶- تحلیل واریانس برای مقایسه توانایی سرپرستی در رده‌های مختلف سابقه کار	۱۲۸
جدول ۴-۶۷- تحلیل واریانس برای مقایسه توانایی اعتماد به نفس مختلف سابقه کار	۱۲۹

جدول ۴-۶۸- تحلیل واریانس برای مقایسه وابستگی با کارکنان در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۲۹
جدول ۴-۶۹- تحلیل واریانس برای مقایسه مقایسه قاطعیت در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۰
جدول ۴-۷۰- تحلیل واریانس برای مقایسه مردانگی در رده‌های مختلف سابقه کار.....	۱۳۰
جدول ۴-۷۱- تحلیل واریانس برای مقایسه مقایسه بلوغ و کمال در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۱
جدول ۴-۷۲- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پیشرفت حرفه‌ای در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۱
جدول ۴-۷۳- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به خودشکوفایی در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۲
جدول ۴-۷۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به قدرت در رده‌های مختلف سابقه کار.....	۱۳۲
جدول ۴-۷۵- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پاداش مالی در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۳
جدول ۴-۷۶- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به امنیت شغلی در رده‌های مختلف	
سابقه کار.....	۱۳۳
جدول ۴-۷۷- تعداد آزمودنیها و میانگین رتبه‌ها برای آزمون کروسکال والیس.....	۱۳۶
جدول ۴-۷۸- آماره‌های مربوط به آزمون کروسکال والیس در رده‌های	
مختلف تحصیلات.....	۱۳۹

عنوان	صفحه
جدول ۷۹-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه هوش در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۰
جدول ۸۰-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه ابتکار در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۰
جدول ۸۱-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه توانایی سرپرستی در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۱
جدول ۸۲-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه اعتماد به نفس در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۱
جدول ۸۳-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه وابستگی با کارکنان در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۲
جدول ۸۴-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه قاطعیت در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۲
جدول ۸۵-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه مردانگی در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۳
جدول ۸۶-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه بلوغ و کمال در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۳
جدول ۸۷-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پیشرفت حرفه‌ای در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۴
جدول ۸۸-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به خودشکوفایی در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۴
جدول ۸۹-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به قدرت در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۵
جدول ۹۰-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به پاداش مالی در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۵
جدول ۹۱-۴- تحلیل واریانس برای مقایسه نیاز به امنیت شغلی در رده‌های مختلف تحصیلات	۱۴۶

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۴- توزیع درصد فراوانی سن مدیران	۵۳
نمودار ۲-۴- توزیع درصد فراوانی سابقه کار مدیران	۵۴
نمودار ۳-۴- توزیع درصد فراوانی میزان تحصیلات مدیران	۵۵
نمودار ۴-۴- توزیع درصد فراوانی هوش مدیران	۵۶
نمودار ۵-۴- توزیع درصد فراوانی ابتکار مدیران	۵۷
نمودار ۶-۴- توزیع درصد فراوانی توانایی سرپرستی مدیران	۵۸
نمودار ۷-۴- توزیع درصد فراوانی اعتماد به نفس مدیران	۵۹
نمودار ۸-۴- توزیع درصد فراوانی وابستگی مدیران با کارکنان	۶۰
نمودار ۹-۴- توزیع درصد فراوانی قاطعیت مدیران	۶۱
نمودار ۱۰-۴- توزیع درصد فراوانی مردانگی مدیران	۶۲
نمودار ۱۱-۴- توزیع درصد فراوانی بلوغ و کمال مدیران	۶۳
نمودار ۱۲-۴- توزیع درصد فراوانی نیاز به پیشرفت حرفه‌ای مدیران	۶۴
نمودار ۱۳-۴- توزیع درصد فراوانی نیاز به خودشکوفایی مدیران	۶۵
نمودار ۱۴-۴- توزیع درصد فراوانی نیاز به قدرت مدیران	۶۶
نمودار ۱۵-۴- توزیع درصد فراوانی نیاز به پاداش مالی مدیران	۶۷
نمودار ۱۶-۴- توزیع درصد فراوانی نیاز به امنیت شغلی مدیران	۶۸
نمودار ۱۷-۴- توزیع درصد فراوانی موفقیت مدیران	۶۹
نمودار ۱۸-۴- میانگین موفقیت در برابر صفات شخصیتی	۷۱
نمودار ۱۹-۴- پراکنش و خط رگرسیون موفقیت در برابر صفات شخصیتی	۷۱
نمودار ۲۰-۴- میانگین موفقیت در برابر صفات انگیزشی	۷۳